

Ἀπὸ τὴν μίνησιν τῶν Ἰδεῶν

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τοῦ κ. ΠΑΝΑΓΗ ΣΟΛΟΜΟΥ

Ἀπὸ τὸ πόσο κοστίζει ἡ μονὰς ἔργου σὲ μιὰ χώρα, ἐξαρτᾶται σὲ μεγάλο βιθμὸ ἡ οἰκονομικὴ τῆς πρόοδος.

Αὐτὸ ἰσχύει τόσο γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ ὅσο καὶ γιὰ τὴ δημόσια οἰκονομία. Ἐπειδὴ καὶ οἱ δύο παράγουν ἔργο.

Σὲ ὅλες τὶς χώρες ἡ δημόσια διοίκηση εἶναι πολυέξοδη σὲ σύγκριση μὲ τὴ διοίκηση τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας. Κάθε δημόσια ὑπηρεσία ἔχει ἔξοδα. Ἐξοδα τὰ ὁποῖα ἐξυπηρετοῦν κάποιον σκοπὸν. Καὶ καθ' ἰδιωτικὴ ἐργασία ἔχει ἔξοδα τὰ ὁποῖα ἐξυπηρετοῦν ἐπίσης κάποιον σκοπὸν.

Ἡ διαφορὰ ἔγκειται στὸ ὅτι στὴν ἰδιωτικὴ ἐργασία ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν οἰκονομικὴ πορεία τῆς ἐξετάζει κατὰ πόσο τὰ ἔξοδα τὰ ὁποῖα γίνονται εἶναι δικαιολογημένα ἢ ὄχι, καὶ διαρκῶς ἀναζητεῖ τρόπους γιὰ νὰ τὰ μειώσῃ. Γιατὶ μειώνοντας τὰ ἔξοδα, βοηθᾶει τὴν ἐργασία του νὰ αὐξήσῃ κατὰ ἓνα μικρὸ ἢ μεγάλο ποσοστὸ τὰ κέρδη τῆς. Ἡ τουλάχιστον νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἐργάζεται μὲ τὸ ἴδιο κέρδος ἂν, ἐνδεχομένως, ὁ συναγωνισμὸς βοήθῃ καὶ ἔκεινος τὸν τρόπο νὰ μειώσῃ τὰ ἔξοδα. Καλὴ διοίκηση ἔχουμε ὅταν διαρκῶς ἐπιδιώκεται τὸ καλύτερο ἀποτέλεσμα σὲ μικρὸ χρόνον, μὲ μικρότερη δαπάνη.

Στὴ δημόσια διοίκηση, δυστυχῶς, ἐλάχιστοι εἶναι οἱ ὑπεύθυνοι ποὺ πιστεύουν ὑποχρέωσίν τοις νὰ ἐρευνοῦν τρόπους γιὰ νὰ γίνεταί κάθε ἔργο καλύτερα καὶ φτηνότερα. Δηλαδὴ νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν καλύτερη ὀργάνωση : γιὰ τὴ διοίκηση τοῦ προσωπικοῦ, γιὰ προγραμματισμὸ τῆς ἐργασίας, γιὰ καθορισμὸ ἀντικειμενικῶν σκοπῶν, γιὰ μέτρηση χρόνου καὶ ἀποτελεσμάτων, καὶ γιὰ τὴ διαρκῆ ἀναθεώρηση τῶν διαφόρων διαδικασιῶν καὶ μεθόδων.

Ἐνας λόγος ποὺ δὲν γίνεται αὐτὸ στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες εἶναι ὅτι οἱ ἀρμόδιοι δὲν ἔλαβαν τὴν ἀπαιτουμένη ἐκπαίδευση. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὑπεύθυνους βλέπουν τὸν ἑαυτὸ τους σὰν σύμβουλον μᾶλλον παρὰ σὰν διαχειριστή. (Αὐτὸ δὲν εἶναι φαινόμενον ποὺ παρατηρεῖται μόνον στὴν Ἑλλάδα, εἶναι γενικόν.)

Σὲ πολλὰ ἀπὸ τὶς οἰκονομικὰ προηγμένες χώρες γίνεται συστηματικὴ προσπάθεια νὰ ἐκπαιδεύωνται οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ στὸ νὰ ἐπιδιώκουν διαρκῶς νὰ βελτιώνουν τὴν ἐργασία τοις καὶ νὰ μειώνουν τὸ κόστος τῆς. Εὐτυχῶς ἔχει

ἀρχίσει τελευταῖα καὶ στὴν Ἑλλάδα ἡ προσπάθεια νὰ μετεκπαιδεύωνται κρατικοὶ υπάλληλοι μὲ σεμινάρια ἀλλὰ καὶ μὲ ἀποστολὴν σὲ εἰδικὰς σχολὰς τοῦ ἔξωτερικοῦ. Ἀρκετοὶ ἔχουν ἐκπαιδευθῆ στὴ Διοίκηση τῶν Ἐπιχειρήσεων (Business Administration), ἡ ὁποία ἀποβλέπει στὸ νὰ ἐπιτευχθοῦν τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα μὲ τὰ μικρότερα ἔξοδα.

Τὸ μάθημα αὐτὸ διδάσκεται καὶ ἔδῳ στὶς Ἀνώτατες Σχολὰς Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν καὶ στὴ Βιομηχανικὴ.

Ὅλους αὐτοὺς τοὺς εἰδικὰ ἐκπαιδευομένους δημοσίους υπαλλήλους εἶναι σκόπιμο — ἢ μᾶλλον ἐπιβάλλεται — νὰ τοὺς χρησιμοποιήσῃ τὸ Κράτος ὥστε, μὲ τὴν καθοδήγηση τῆς Ὑπηρεσίας Ὁργανώσεως καὶ Μεθόδων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας, νὰ διδάσκουν σὲ κάθε Ὑπουργεῖο τὶς ἀρχὰς τῆς Διοικήσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων.

Ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν οἰκονομικότερη διεξαγωγὴ τῆς ἐργασίας τοῦ Δημοσίου εἶναι μεγάλη, δεδομένου ὅτι στὴν Ἑλλάδα, μολονότι οἱ ἀμοιβές τῶν ἐργαζομένων εἶναι χαμηλότερες ἀπ' ὅ,τι εἶναι στὶς οἰκονομικὰ προηγμένες χώρες ἐν τούτοις τὸ σχετικὸ κόστος εἶναι πολὺ μεγαλύτερο, ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψην μας ὅτι ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι ἀκριβότερα, π.χ. ὁ φωτισμός, ἡ θέρμανση, οἱ μηχανεὲς γραφείου, ἡ γραφικὴ ὕλη, τὰ ἐνοίκια, τὰ ἐπιπλα κτλ.

Ἡ ἀνάγκη λοιπὸν γιὰ υπεύθυνους ὁργανωτὰς ποὺ θὰ ἐφαρμόζουν συνειδητὰ τὴν ὁργάνωση καὶ διοίκηση στὶς ὑπηρεσίες τους εἶναι πολὺ ἐντονώτερη στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ ὅσο γιὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν οἰκονομίες σὲ ἄλλες χώρες.

Ὅταν διαδοθῇ ἡ συνειδητὴ προσπάθεια νὰ βελτιώνεται ἡ ἀπόδοση μὲ μείωση τῶν ἐξόδων στὴ δημοσίᾳ διοίκηση, ἡ οἰκονομία μας θὰ προοδεύῃ σταθερά.